

Napori Francije, da bi po svetu postala spet upoštevana sila

Nesoglasja med Parizom in Washingtonom radi Nemčije. — Vloga Vatikana v Evropi. — Anglija ne bo postati članica Zed. držav Evrope

Nekdo je v angleškem parlamentu v razpravi o zapadni Evropi označil Francijo za "bolno državo". Za tako jo smatrajo tudi v Washingtonu.

Snovanje "zdrženih držav Evrope"

Francija je "bolna" vsled svojega žalostnega poraza v drugi svetovni vojni, vsled izgubljenega prestidža, ki ga je imela do leta 1938, ko je skupno z angleško vlado pod Chamberlainom izdala Čehoslovaško Hitlerju, in pa ker Anglia in Zed. države ravna njo kot drugovrstno državo, dasi jo teoretično še priznavajo za velesilo in je kot članica velike petorice (tačozvane) priznana za stalno članico varnostnega sveta organizacije Zdrženih narodov.

Iz svojega melanholičnega stanja bi si rada pomagala ekonomsko z ustavnovitvijo kartela premogovne in jeklarske industrije, v katerem naj bi bila vključena tudi Nemčija in Anglia. To naj bi bil prvi korak tudi v ustavnitev Zdrženih držav Evrope.

Anglija nasprotuje

Večina laboritske in konservativne stranke v Angliji je proti pristopu angleške industrije v tak kartel. Boj se, da ji bi škodil na mednarodnem trgu, dokim bi Franciji koristil. Toda tudi v Franciji niso vsi zanj. Opozicija meni, da ko zapadna Nemčija ne bo več pod kontrolo Zed. držav, Anglie in Francije, bo v industriji v nekaj letih preraska vso ostalo zapadno Evropo in tako bi v skupnem ekonomskem kartelu ona prevladala Francijo, Belgijo, Luksemburško in Nizozemsko.

Vseeno se sedanja francoska vlada še trudi pridobiti Anglijo v tako ekonomsko enoto, zapadna Nemčija pa je pri volji sprejeti francoski predlog.

Ali naj se zapadna Evropa zdrži brez Anglije?

Prednji teden je francoski konservativni vodja Renaud in zbornci predlagal, naj Francija takoj podvzame akcijo za ustavnitev Zdrženih držav Evrope tudi ako temu angleška vlada nasprotuje.

Vodja francoske socialistične stranke mu je odgovoril, da je treba za to idejo — namreč za ekonomsko ter politično enoto demokratičnih držav Evrope pridobiti tudi Anglijo, ker če se to ne zgodi, bo Evropa razdeljena v "vratikanski" in v "protestantski" blok.

Ako se združijo v federacijo Francija, Avstrija, Italija, Belgija in Nizozemska ter zapadna Nemčija, bo to po mnenju francoskega socialističnega voditelja katoličke federacije, ker tudi v Nizozemski je sedaj več katoličanov kakor protestantov, dasi so bili v nji pred nekaj leti slednji v večini. V Belgiji, Italiji in v Franciji so vodilne stranke katoličke in tudi v zapadni Nemčiji prevladujejo ka-

toličani. Ako pa bi bila tudi Anglia zraven, bi njen vpliv proti vratikanski premoči veliko zategel.

V Angliji je Churchill edini vpliven angleški državnik, ki je za pristop Anglije v tako federalno. Laboriti in mnogi konservativci pa so mnenja, da naj Anglia z zapadno Evropo le sodeluje v obrambni zvezi, politično in ekonomsko pa naj se čim bolj osredotoči na britansko občestvo, torej na svoje dominijone. Ako postane članica evropske federacije, bi izgubila svojo identiteto in dominijoni bi se ji odstujili ter se končno od nje popolnoma ločili.

Nejedovljiva Francija s politiko Zed. držav

Problem, oziroma strah Francije je tudi bodočnost zapadne Nemčije. Ako se ji bo pustilo, da spet postane militaristična in samostojna industrialna sila, bo Francija za zmerom ostala drugovrstna država. Zato je francoska javnost proti ameriškemu načertu za oborožitev zapadne Nemčije, a vlada v Washingtonu vztraja, da le z močno zapadno Nemčijo bo mogoče zajeziti možno invazijo sovjetske armade proti zapadu.

Francoska vlada meni, da naj Amerika oboroži najprvo Francijo, Nemčijo pa naj se dovoli le tolikšno armado, da bo zadostovala za zatrje možnih notranjih nemirov.

Mnenje ameriškega državnega departmента je, čeprav tega javno ne izraža, da se na francosko armado, tudi ako se jo z ameriško pomočjo še tako oboroži, v slučaju vojne z Rusijo ni veliko zanesti. Že v drugi svetovni vojni se je silno slabo izkazalo, in ob prvem močnem Hitlerjevem pritisku razpadla in kapitulirala. Vrh tega je v Franciji preveč komunistov, ki med vojaštvom vrše svojo propagando za prijateljstvo med Francijo in Rusijo in za sovraštvo proti "anglo-ameriškemu imperializmu."

Armeda zapadne Nemčije pa bi po mnenju ameriške vlade bila Rusiji sovražna in v slučaju vojne bi se proti sovjetski armadi navdušeno in uspešno borila. Nedvomno bo ameriška te-

(Konec na 5. strani)

VELIK DEL SVETA V VOJNAH VZLIC ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV

Z vseh strani prete, da je nevarnost užiga tretje svetovne vojne pred durmi. Z mrzlo vojno se nadaljuje.

A imamo po svetu tudi vroča vojna, v katerih rušijo mesta, proge, ceste, mostove itd., ter pobijojo ljudi — največ civilnega prebivalstva — na debelo.

Prerokovanje, da bo vojna v Koreji končana do zime, se ni uresničilo. Naši vojaki bodo tam preko zime prebežali da kaj, vzlic temu, da jim je poslana topila obleka in da jim ne bo treba gladovati, kajti dobre hrane dobe v izobilju. Toda preživeti zimo v takih okoljih je vendarle neprijetno, čeprav ostane živ in zdrav. A očvidno se bodo bitke vršile tudi v hudi zimi, ki sega v severni Koreji čestokrat dvajset stopinj pod ničlo in več. To je za naše kot za vse druge vojake neprijetno, še bolj pa za begunce, katerih je v tej korejski vojni po podatkih naše vlade več milijonov in jim preti glad in skozi zimo pogin od lakote in mraza, ako jim ne bomo pomagali. Vsem v vojni ni mogoče dati zatošišče, toplice barake in zdravstveno oskrbo, zato je prav gotovo, da bo v Koreji v naslednjih mesecih smrt pridno kosila.

Nejedovljiva Francija s politiko Zed. držav

General MacArthur je mislil, oziroma celo prerokoval, da bo že v začetku novembra vsa Koreja od naših čet okupirana, toda četam severne Koreje je prišlo na pomoč mnogo kitajskih vojakov in tako se vojna z vso vztrajnostjo nadaljuje.

Zbornica Zdrženih narodov je pozvala Kitajsko za njeno umeševanje v korejski konflikt na odgovornost in res je kitajska komunistična vlada poslala nedavno v Lake Success zastopstvo kakih desetih oseb, da povede svoj glas in imenu komunistične Kitajske. Njena vlada namreč trdi, da smo pričeli z intervencijo v Koreji mi, ne oni. In da je Koreja bila pred japonsko in carsko ekspanzijo več ali manj kitajska domena, ker meji ob Kitajsko in da sta obe deželi živele v miru med sabo, dokler ni pričel v Azijo na vso moč pritisati tuji imperializem in potem pa še sosedna Japonska.

Nevarnost v tem sporu je, da lahko pride do vojne med Zed. državami in Kitajsko — razenako slednja odneha, kajti neki vplivni ameriški senator, ki ima v odseku za vnanje zadeve veliko besedo, je že zapretil, da če potrebno, se ne bomo pomicljali udariti na kitajska mesta z atomskimi bombami. Ako se bi res kdo v naši vlasti toliko spozabil, da bi izdal tak ukaz, bo isti trenutek zaplamlila vojna po vsem svetu in žrtve bo vse človeštvo.

Rusija se s svojim moštrom ne umešava v nobeno sedanjo vojno, katerih je kak ducat po svetu. A brezbrizna v njih tudi ni. Zelo večja je v propagandi, ker ljudstvom posebno v kolonijah in v fevdalnih diktaturnih zatrjuje, da le ona je za pravice navadnega človeka ter da le ona se bojuje proti izkorisčevalcem, ki tarejo narode. Zed. države pa do so zaščitnica posedujočih slojev ter varuhinja reakcionarnih vlad vse povsod po svetu. Ta propaganda in mrzla ter vroča vojna povzročajo, da ni na svetu nikjer nobene stabil-

(Dalje na 4. strani)

ni kongresni odseki uvedli mnogo preiskav, da doženejo, koliko "rdeče nevarnosti" se je urinilo v Trumanovo administracijo. Vsak liberalec, ki je kdaj imel prijateljsko besedo za sovjetsko zvezzo, je bil osumljen za "subverzne". Med minulo vojno je bilo priljivo v modi, da so mnogi Američani na visokih mestih javno slavili velike napore US-SR v krvavi borbi proti Hitlerju, kar jim politično sedaj škoduje. Kajti po zmagi je nastalo v ameriškem vladujočemu sloju tendenca mržnje proti vsem kar Moskva podpira in tako je nastala poleg vsega še Trumanova doktrina za boj proti komunizmu vsepospod in "mrzla vojna" je bila s tem silovito pospešena. Med tem smo dobili v raznih krajih po svetu tudi male "vroeč vojne".

Republikanci so v volilni kampanji Trumana dolžili, da jih je omogočil, ker da ni zadosti podprt pri nasprotniku komunizma na Kitajskem, v Koreji in drugje, in ker je imel v departmentih svoje administracije polno "komunistov" namesto patriotične, lojalne Američane. V tej historiji proti rezolugam, ker so v javnosti že pred meseci napravili vtič, da je v zvezni vladi vse polno "komunistov". In res so raz-

ni kongresni odseki uvedli mnogo preiskav, da doženejo, koliko "rdeče nevarnosti" se je urinilo v Trumanovo administracijo. Vsak liberalec, ki je kdaj imel prijateljsko besedo za sovjetsko zvezzo, je bil osumljen za "subverzne". Med minulo vojno je bilo priljivo v modi, da so mnogi Američani na visokih mestih javno slavili velike napore US-SR v krvavi borbi proti Hitlerju, kar jim politično sedaj škoduje. Kajti po zmagi je nastalo v ameriškem vladujočemu sloju tendenca mržnje proti vsem kar Moskva podpira in tako je nastala poleg vsega še Trumanova doktrina za boj proti komunizmu vsepospod in "mrzla vojna" je bila s tem silovito pospešena. Med tem smo dobili v raznih krajih po svetu tudi male "vroeč vojne".

Republikanci so v volilni kampanji Trumana dolžili, da jih je omogočil, ker da ni zadosti podprt pri nasprotniku komunizma na Kitajskem, v Koreji in drugje, in ker je imel v departmentih svoje administracije polno "komunistov" namesto patriotične, lojalne Američane. V tej historiji proti rezolugam, ker so v javnosti že pred meseci napravili vtič, da je v zvezni vladi vse polno "komunistov". In res so raz-

ni kongresni odseki uvedli mnogo preiskav, da doženejo, koliko "rdeče nevarnosti" se je urinilo v Trumanovo administracijo. Vsak liberalec, ki je kdaj imel prijateljsko besedo za sovjetsko zvezzo, je bil osumljen za "subverzne". Med minulo vojno je bilo priljivo v modi, da so mnogi Američani na visokih mestih javno slavili velike napore US-SR v krvavi borbi proti Hitlerju, kar jim politično sedaj škoduje. Kajti po zmagi je nastalo v ameriškem vladujočemu sloju tendenca mržnje proti vsem kar Moskva podpira in tako je nastala poleg vsega še Trumanova doktrina za boj proti komunizmu vsepospod in "mrzla vojna" je bila s tem silovito pospešena. Med tem smo dobili v raznih krajih po svetu tudi male "vroeč vojne".

Tudi kar se načel tiče, ni med demokratsko in republikansko stranko nobene razlike. Obe sta za "naš način življenja" — namreč za kapitalizem in obo skrbite. Toda omenjeni zakon je še v veljavni. In bo ostal tudi v novem kongresu.

Delavske unije si izvale v politiki popolen polom

Volitve 7. novembra so pokazale, da je politična akcija unij brez vpliva. Voditelji unij CIO, AFL in bratovščinje zelenznicarjev so svoj politični boj osredotočili posebno proti senatorju Taftu. V propagandi proti njemu in v agitaciji za njegovega nasprotnika, ki je kandidiral na demokratični listi, so potrošili stotisočake, pa ni nič izdalo, kajti Taft je zmagal z ogromno večino 400,000 glasov. Večino je dobil tudi v vseh industrialnih predelkih, kar pomeni, da so delavci glasovali v zanj. Namreč unijski delavci, čeprav ima Taft največ zasluge, da je bil sprejet njegov v Hartleyjev protiunijski zakon.

V Illinoisu je bil poražen demokratični senator Scott Lucas, dasi je deloval zanj kolikor je mogla politična akcija CIO in AFL. Izvoljen je bil reakcionar.

V minuli volilni kampanji so unije potrošile za kandidate, ki so jih indorsirale, več denarja kot še kdaj prej, da bi dobile v kongresu tako večino, ki bi odpravila omenjeno proti uniju postavo ter uveljavila Trumnov "fair deal". Toda skoraj vsi kandidati, za katere so agitirale, so propadli. Senatorji Lucas, v Illinoisu, Thomas v državi Utah, in Myers v Penni so bili smatrani za "prijatelje delavstva" ("friends of labor"). Vsi so bili poraženi. V Wisconsinu je bil poražen kongresnični Biemiller, ki je imel v kongresu za organiziran delavstvo in socialni program zmerom dobro besed. Biemiller je bil pred leti militan socialist, potem vstopil v demokratične stranke in se uveljavil v protestantsko stranko in se uveljavil v Daniel H. Hoan in.

V Californiji je bila poražena kongresnica Helen Gahagen Douglas, ki je kandidirala v senat. Velja za izrazito liberalko in je v zbornici res delovala ljudstvu v korist.

Delavski voditelji so izprevredili, da jih njih lastno članstvo ne posluša in je rajše glasovalo za reakcionarne republikanske kandidate in za nazadnjaške demokratične namesto za tiste, ki so jih unije odobrile.

Dasi je bil tudi sedanji kongres reakcionaren in sklepal zgolj v prid bizniških interesov, bo prihodnji še bolj.

Vzrok, da so unije v politiki tako neuplivne je, ker se tudi njihovi voditelji konservativni. Politična odbora unij CIO ter AFL sta brez programa. V volilnih kampanjah ne zmorcejo drugega kot agitirati za tak.

(Konec na 5. strani)

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

Papež Pij XII. je razglasil novo dogmo — novo "večno" resnico, da je bila Marija vzeta s telesom v nebo. Mnogi katoličani to verjamejo, ampak temu je papež toliko časa čakal s proglasitvijo te dogme, je uganka. Protestanti so z njo nejedovljivi, kajti četudi oni časte Marijo, vendar ne verjamejo, da gre kdo kar takole s telesom v nebesa. A pri Ameriški domovini, oziroma njen glavnem gazdu James Debevecu, Sabcu pa uposil v uredništvo Ameriške domovine. Koprije je ostal na cedilu in ker se nekje mora izpuhteti, si tiska svoj list. Naročnika je dolar na leto. Njegova firma se imenuje "Triglav Publishing Co." in naslov ima na 1107 E. 74th St., Cleveland 3, O. Torej naj ima Koprije s tem tudi pri nas nekoliko zastonjske reklame.

Am. domovina veliko piše o preklicu v Enakopravnosti in Prosveti, v katerem prizadeti listi izjavljajo, da so z raznimi obdobji vnapravili napravili Rev. Gabrovšku krivico. V Proletaru je enaka izjava spodaj v tej stvari. Tako je bila stvar pojavljana brez tožbe, toda ne brez stroškov.

Skof Rožman veliko potuje. Ako bi bil ostal v Ljubljani, bi bil sedaj v zaporu, kakor je nadškof Stepinac v Zagrebu. Rožman je prepotoval že vsi severno Ameriko, bil na obiskih tudi v Južni Ameriki in letos pa je romal v Rim, da se udeleži srečanosti svetega leta. Tako mu gre kar dobro, čeprav je škof škofije.

Cistka v čikaški policiji bo malo pomenila, ako se ne iztrebi iz nje graft. Npr. kongresna preiskava je dognala, da si je napravil policijski kapitan Gilbert v času svoje službe štiri sto tisoč dollarjev imovine. Kako si jo je pridobil? S svojo plačo si je ne bi mogel. Kongresna komisija je dejala, da je imel srečo s špekulacijami na žitni borzi in s stavami. Vseeno, ljude mu ne verujejo in tudi kongresna komisija je izjavila, da so njegove izpovedi dvomljive. Ta človek je bil v volitvah 7. novembra kandidat demokratske stranke za okrajnega serifa in bil v njih silovito poražen. Kako malo porajata politična mašina demokratske stranke na poštenost, da kateremu je lahko vedela, da policijski načelniki ne obogate s placami, ki jih prejemajo. Neki drugi policijski kapitan je bil pred kongresno komisijo tudi vprašan, naj pojasni, kako je on obogatel

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO
Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE
NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četr leta \$1.00.
Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka popoldne za priobčitev v številki naslednjega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz

Business Manager: Anton Udovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROckwell 2-2864

Z UPRAVNICKOVE MIZE

Anton Udovich

Dragi čitatelji in zastopniki: Končno je prišel čas, da se poslovim od vas, ker to je zadnje moje poročilo pod tem naslovom. Odslej bo moral kdo drugi urejevati ta poročila v vam sporočiti o raznih drugih stvareh, ki so bile običajno označene v teh vrsticah. Vzroki, da se poslavljajo iz te službe, so vam znani, zato jih ne bom že enkrat tolmačil.

V teku časa, ko sem bil uposlen v tem uradu, sem se v duhu seznanil z mnogimi čitatelji in zastopniki. Z nekaterimi sem se imel čast se osebno spoznati. Uvidel sem, da ima Proletarec med svojimi čitatelji iskrene in požrtvovalne ljudi. In da je to ena skupina najfinjejsih ljudi, ki so odlično stali na čelu delavstva skozi vsa ta težka in viharila leta, ko se je delavstvo borilo za boljšo bodočnost. Med našim narodom ste učili dobro vero, vero v proletariat in njegove pravice. Proletarec vam je bil na čelu v bodoči vse skozi, bil je vaš priatelj in učitelj in prav radi tega ste mnogi vsa ta leta bili naklonjeni in delali zanj. Mnoge je že čas prehitel ter jih ustavljal, mnogi ste pa še aktivni, četudi že v pozni letih. Vse težave in izkušenje iz preteklosti vas niso utrudile, da ne bi se delovali naprej.

Se iz Chicaga — Iz glavnega urada SNPJ smo prejeli denarino nakaznico za oglas, ki je bil v jubilejni izdaji \$5.

DONALD J. LOTRICH je postal \$5 za oglas prvega angleško poslojućega društva Pioneer št. 559 SNPJ, ki je 18. novembra proslavilo 25 letnico svojega poslovanja. Banket se je vršil v Masonic Tempelu na 23. ulici v Millard Ave.

DePue, Ill. — Frank Kovačevič je obnovil naročnino na list za dve leti in prispeval listu v podporo \$4. Skupaj postal \$10.

La Salle, Ill. — Anton Udovich je menda tukaj v Delavskem centru, ker našel sem na pisalni mizi od njega sporočilo in denar za naročnino Louis Visnikarja iz Oglesby, ki je tudi prispeval listu v podporo \$1 in sam Udovich 60c. Žal, da se nisva srečala.

Indianapolis, Ind. — Sporočeno nam je bilo, da je preminula naša zastopnica Mary Stroj. Bila je naprednega mišljenja in agilna v vseh naših aktivnostih. Zelo marljiva za Proletarca, je zanj list izgubil veliko moč, ki je bila edina agitatorica v omenjenem kraju in zdaj nima Proletarec v Indianapoliu nobenega zastopnika, ki bi pobiral naročnine in pa vodil agitacijo v naselbini. Upam, da se kdo priglasi. Pokojnico bomo ohranili v blagem spominu. Vsem njenim naše sožalje.

Detroit, Mich. — Anton Anzick je obnovil naročnino in postal listu v podporo \$2, in tudi Anna Anzick \$2, skupaj \$7. Tu se pokaže, da sta oba enega mišljenja, ker oba enako podpreta list, ki ga prejemata.

Eveleth, Minn. — John Benčina je obnovil Proletarca.

Red Lorge, Mont. — Keyton Erznoznik je postal naročino, katero mu je obnovil Tom Tauchar. Ob enem so listu v podporo prispevali Tom Tauchar \$1, John Sepec 50c, in K. Erznoznik 75c.

Cleveland, Ohio — Anton Jankovich je postal naročnini, ki sta mu jih obnovili Frances Juretich in Frank Kobal. Frances Juretich je tudi prispeval listu v podporo \$2. Ob enem je tu določil nadaljnja dva koledarja letnika 1950. Za nekatere niso naši koledarji nikdar prepozni. Saj dobimo večkrat naročilo za več let nazaj.

Maple Heights, Ohio — Frank til, da so mu dnevi šteti. Dejal duhovnika, da mu je s svojimi

IZ ZGODOVINE

Ta članek je bil pripravljen za jubilejno številko, a ni bilo za vse gradivo dovolj prostora. Torej ga je dobil ta teden. Prečitajte ga!

B IL je leta 1905. Majhna skupina zavednih slovenskih delavcev se je ene dni lotila težavnega dela — pomagati našim kmečkim sinovom in hčeram, ki so se trumoma naseljevali v to deželo — iz neznanja v pravilno razumevanje življenja in neštetih težav, ki ga spremljajo.

Skromni so bili začetni poskusi teh pionirjev, kakor je skromen izvir potoka, ki pa si poišče dotokov in se razvije v reko.

Mala skupina je bila navdušena. Sami mezdni delavci. Pa so jim rekli ljudje: "Ce res kaj veste, čemu morate garati, kakor mi?"

Pojasnjevali so jim: "Ako bi bili mi isto kakor oni, katere vi smatrate za razumne, bi se moral i mi splaziti na vaše hrste. Mar ne razumete?" In so jih učili.

Mala skupina, ki se je lotila borbe, je dobro vedela, da so pred njo težave; da bo marsikdo izmed nje zaničeval; vržen z dela; zasramovan v hiši, v kateri pošteno plačuje hrano in stan. Toda ker niso poznali malodostnosti in ne obupavali, kadar so bile težave največje, je četa vztrajala. Tu in tam je kdo omagal, ali se ustrasil, toda četa se ni več zmenila zanj. Kaj bi z bojevnikom, ki se preplaši še predno se znajde v nevirthi?

Zbrali so se ti ljudje in odločno sklenili:

"Začeli smo. Ne smemo prenehati. Naloga nas kliče. Ako ne mi, je ne bo nihče drugi izvršil za nas."

"List potrebujemo. Svoj list. Spoznali smo, da se na druge nikar ne moremo zanesiti," so rekli v jeseni imenovanega leta. "Ustanovimo si svojega, ki bo služil edino in samo nalogam ter idejam, v katerem verujemo."

Zgodilo se je. Izbrali so mu naziv, kakrsnega se je poslužil le redkokateri časopisi tudi v najradikalnejših ekstremnih plasteh.

Majhen in skromen je bil začetek, a velik za skupino, ki ga je podvzela. Kajti bili so reyezi, ki so zaslužili komaj zase in svoje, a si vrh tega naložili novo breme. Mnogi so bili brez skušenj v časniškem poslu. Učili so se.

Januarja 1906 je izšla prva številka Proletarca. Majhna. In v nji je bilo oznanjeno, da bo izhajal enkrat za mesec.

Malo je — enkrat za mesec, voju z nasprotnimi listi, ki so izhajali tedensko in dnevno.

A vendar je bila ustanovitev tistega mesečnika za Slovence v tej deželi zgodbinskega pojav. Kajti okrog njega je bila zbrana skupina ljudi, ki se je za trdno odločila prežeti maso naših garačev z delavsko izobrazbo.

Doseglj je čuda. Sla je in agitirala. Niti biblijski apostoli ne bi mogli biti bolj živali in vztrajni v svojem poslanstvu. Pridobila je vedoč, da se je še pred smrtno spomnil na ta list in mu zapustil omenjeni znesek. Pokojnika ohranimo v blagem spominu. Vsek teden dobimo poročilo o preminulosti tega ali onega naročnika, toda zelo malokateri stori to, kar je Blaž Kaltinger. Ker ni imel pokojnik svojeveč v Ameriki, je vse imel v oskrbi Anton Trojar.

Se iz Chicaga — Iz glavnega urada SNPJ smo prejeli denarino nakaznico za oglas, ki je bil na čelu v bodoči vse skozi, bil je vaš priatelj in učitelj in prav radi tega ste mnogi vsa ta leta bili naklonjeni in delali zanj. Mnoge je že čas prehitel ter jih ustavljal, mnogi ste pa še aktivni, četudi že v pozni letih. Vse težave in izkušenje iz preteklosti vas niso utrudile, da ne bi se delovali naprej.

DONALD J. LOTRICH je postal \$5 za oglas prvega angleško poslojućega društva Pioneer št. 559 SNPJ, ki je 18. novembra proslavilo 25 letnico svojega poslovanja. Banket se je vršil v Masonic Tempelu na 23. ulici v Millard Ave.

DePue, Ill. — Frank Kovačevič je obnovil naročnino na list za dve leti in prispeval listu v podporo \$4. Skupaj postal \$10.

La Salle, Ill. — Anton Udovich je menda tukaj v Delavskem centru, ker našel sem na pisalni mizi od njega sporočilo in denar za naročnino Louis Visnikarja iz Oglesby, ki je tudi prispeval listu v podporo \$1 in sam Udovich 60c. Žal, da se nisva srečala.

Indianapolis, Ind. — Sporočeno nam je bilo, da je preminula naša zastopnica Mary Stroj. Bila je naprednega mišljenja in agilna v vseh naših aktivnostih. Zelo marljiva za Proletarca, je zanj list izgubil veliko moč, ki je bila edina agitatorica v omenjenem kraju in zdaj nima Proletarec v Indianapoliu nobenega zastopnika, ki bi pobiral naročnine in pa vodil agitacijo v naselbini. Upam, da se kdo priglasi. Pokojnico bomo ohranili v blagem spominu. Vsem njenim naše sožalje.

Red Lorge, Mont. — Keyton Erznoznik je postal naročino, katero mu je obnovil Tom Tauchar.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot zgodaj v jeseni skupno z 1952.

Herminic, Pa. — Anton Zornik je postal naročnino, ki so mu jih obnovili Mary Hren, Clarendge, Pa.; Matt Draftina, Jeanette, Pa.; Louis Bartol, Strabane, Pa.; M. R. Kumer, Universal, Pa.; John Shink in Slovenski Narodni Dom v West Newtonu, Pa.

Johna Kirna, ki sta pa tudi prispevali listu v podporo Johna Kern \$2 in Frank Vrček \$2. Skupaj \$7.

Warren, Ohio — Joseph Jež je postal naročnino na list zase in za Franka Petricha.

Carmichaels, Pa. — Anthony Zupančič je postal znesek za sedanji koledarjev \$10.50. Tudi to je za letnik 1950. Ker imamo vojno v Koreji, najbrž letnika 1951 ne bo prej kot

KRITIČNA Poročila in Razprave

Poročilo o Konvenciji J. P. Z. Sloga

Sledče sicer ni samo poročilo o XIV. redni konvenciji Jugoslovanske podporne zveze Sloga, ki se je vršila od dne 18. do 22. septembra to leto, (oba datumata vključena), ampak navajam v njemu tudi nekaj podatkov o postanku ter stanju te slovenske podporne ustanove. In pa kritike je precej vmes.

J.P.Z. Sloga je bila ustanovljena leta 1908, ko se je nekaj članov ločilo od društva Sloga št. 16 SNPJ in so nato ustanovili novo podporno organizacijo z imenom "društvo Sloga št. 1". Ločili se niso vsled načelnosti pač za zaradi notranjih homati, ker ni hotel takratni blagajnik SNPJ, pokojni Klobučar, oddati blagajne novemu blagajniku.

Medtem je en član društva Sloga št. 16 SNPJ umrl, a posmrtnine dedičem vsled razprtij v glavnem odboru SNPJ ni bilo mogoče izplačati. Pokojnemu Jozetu Zaverčniku so bili interesi članstva SNPJ pri srcu, zato je izposloval proti blagajniku sodno prepoved, da se ni moglo iz blagajne začasno, dokler se spor ne reši, nikomur nič izplačati.

Med nekaterimi člani v Milwaukeeju je nastala nejevolja, češ, dedič pokojnika ne dobe posmrtnine vsled prepira med Čikažani — torej čemu bi plačevali v SNPJ? In tako so si ti nezadovoljni ustanovili še eno "Slogo" in iz tega prvega društva, kot že omenjeno zgoraj, se je razvila nova podpora ustanova z uradnim imenom Jugoslovanska podpora zveza Sloga, skrajšano "J.P.Z. Sloga". Načelna izjava te organizacije pa je v bistvu enaka kakor načelna izjava SNPJ.

JPZ Sloga ima sedaj osem najstev drustev z 2,415 člani, in 335 članov v vladinskem oddelku, skupaj 2,750. Od teh društev jih je dvanaest v Milwaukeeju in okolic, eno v Portwashingtonu, Wis., štiri v Sheboyganu in eno v Minomine v državi Michigan. Imovina ima JPZ Sloga \$702,625.15. Njen glavni urad je na 2538 W. National Ave.

Konvencija je štela 75 delegatov in osem glavnih odbornikov. Zapisnikar sta bila S. Mohorko in soproga iz Fontane, Calif., ki sta svoj čas živel v Milwaukeeju.

Zborovanje se je vršilo v prečasnji meri v atmosferi sedanje histerije, katera je objela to delo in ved ali manj v reakcionarnem duhu. Sicer je bilo nekaj delegatov, ki so znani na prednjaki, toda svoje ideale ali ideologijo so na zborovanju največ zase obdržali. Na drugi strani je bilo nekaj takih, katerih nazori so skor povsem enaki onim, kakršne so prinesli iz stare domovine. Precešen del delegacije pa je tvorila tu rojena generacija, ki je bila vzgojena v popolnoma drugačnih okoliščinah kot mi starejši člani. Iz razprav na konvenciji je bilo razvidno, da se ni nikoli temeljito seznanila z načeli in ne z resnic-

da ji hočem usiliti nekaj kar bi škodovalo organizaciji.

Ce bi bilo le malo manj reakcionarnega duha in pa nekoliko več inteligence, bi lahko predlagal, da se naj avtor resolucije priglasi in jo utemeljuje, toda tega niso storili, največ po zasluži omenjenih vrst delegatov in pa ker so vsi trije odvetniki v precej dolgih govorov pojasmnili, da bi sprejem te resolucije škodoval organizaciji. Vsi trije so vedeli, da resolucija ne napada naše vlade pač pa da jo bodi v njenih izjavah za podpiranje v akcijah za utrditev mirnih odnosov med narodi širom sveta.

Ravno v istem času je naš državni tajnik Dean Acheson v organizaciji Združenih narodov predložil slično izjavo s priporočilom, da naj se ustanovi mednarodno policijsko silo za zavarovanje svetovnega miru. Toda ko je v razpravi neki delegat pojasnil, da so bili na pikniku neke druge podporne organizacije ljudje, ki so pobirali podpisne na peticije za mir, in so bili ustavljeni, je delegate zaskrbelo, kaj se nam lahko pripeti, ce sprejmejo omenjeno resolucijo, dasi so vsi vedeli, da je ta predlog oziroma resolucija za mir prišla na mojo lastno iniciativno, ne od koga zunaj, kajti želes sem, da naj bi tudi JPZ Sloga prispevala svoj del k podpiranju želje vseh ljudstev, da nikoli več ne pride do svetovnega klanja.

Vem, da mi v takih podvzetjih nismo odločilni. A pomagamo v njih vendarle lahko in biti za mir ni kriminalno, ne subverzno.

Tako je JPZ Sloga rasla in posebno njena imovina je beležila znaten napredok. Ko sem bil v gl. uradu od leta 1917 do 1923, se je imovina zvišala 85 odstotkov. Bila je dobro vložena in od ne prejemamo prilično visoke obresti.

Ako se bi naša vlada odločeno postavila na stališče miru, bi se tem dokazala s svojo mirovno politiko komunistom in fašistom, da se vojna več ne izplača. Eni kot drugi diktatorji bi izgubili v nji.

Toda čujte, sprejet je bil predlog, da ne sme priti o tem ničesar v konvenčni zapisnik. S tem je konvencija dokumentirala, da je v bistvu nasprotna načelnim izjavam svoje lastne organizacije. Mnogi bodo to spoznali, ko se napetosti poležejo, drugi morda nini preve.

Naj h koncu še omenim, da sta šla dva naša člana v Columbus, Ohio, da povabita governanca Franka Lauscheta za governika na našo konvencijo. Ni se odzval. Niti ga ni bilo na piknik te organizacije, dasi so predstojitelji v oglasih trdili, da pride. In če bi prišel na konvencijo ter predložil enako resolucijo za mir kakor jaz, sem prepričan, da se bi o njih drugače razpravljalo in drugače sklenilo. Je pač odvisno od tega, kdo si . . .

Odgival pa se je vabilu milwaukeežu, socialist Frank Zeidler, ki je pozdravil konvencijo in v svojem govoru največ naglašal človečanske pravice in o delu organizacije Združenih narodov. Omenil je veliko vlogo, ki jo ima v sedanji dobri ljudstvo Sovjetske zveze, govoril je radikalno, toda previdno. A če bi kdo drugi govoril na tej konvenciji tako kakor on — namreč človek ki je le navaden delavec in navaden delegat, pa bi mu nič ne ploskali. Pač pa mu bržkone še besedo vzel.

Da pa ne bo mogoče kdo dobil vobis, da sem samo vse črno videl, naj tu navedem nekaj dobrih sklepov in točk, sprejetih na tej konvenciji, in to za one člane, kateri v angleščini niso dovolj večji. Sklep konvencije je namreč bil, da njen zapisnik izide samo v angleščini.

Kjerkoli na tej zemljski obli se so ljudstva iznenabila svojih tiranov, najšibko kraljanih ali ne-kraljanih, koderkoli so si ljudstva hotela izvjejavati civilne svobodštine, ali si izboljšati življenski položaj, vselej so morala stopiti v akcijo. Seveda, storjene so bile v takih ljudskih podvezjih tudi napake, bodisi po krivdi voditeljev, ali pa ljudstva samega. Toda JPZ Sloga ima vendar napredne smernice in temelji na svobodomiselnstvu, torej bi se morala po tem načelu ravnavati, ne pa iti nazadnjaštvu v roko.

Saj vendar nismo sprejeti načelne izjave ter razne resolucije na prejšnjih konvencijah, ki program oziroma načelno izjavo JPZ Sloga izpopolnjujejo, za kak ornament ali olepšavo, kateri niso tega storili očetje naše republike s svojim "Bill of Rights."

So sicer ljudje, ki trdijo, ali pa so celo filozofi zagotavljali, da brez beračev, ciganov, postopačev, grofov, kraljev in kapitlistov nam ne bi bilo mogoče živeti. In ne brez vojne, ker te se dogajajo skozi vso zgodovino.

Resnica je, da bi bilo človeštvo veliko na boljšem, ako bi vojne, izkorističanje, postopače in "cigane" odpravilo, tako da bi

vsi ljudstva delala v skupno dobro.

A na drugi strani vidimo, da kjer reakcija noče v dobrobit splošnosti nič popustiti, se kaj lahko pripeti preobrat — toda ne vselej človeški pameti v konsist.

Reakcionarni ali totalitarni režimi skrbijo, da ljudstvo ne izve resnice, oziroma da sliši samo njihovo plat zvona.

Primer v tem oziru nam nudi sedaj tudi kominform. Ta propagandna ustanova, ki jo ima Moskva pod kontrolo, mlati po Jugoslaviji samo zato ker noče slepo slediti ukazom iz Kremlja. S tem škoduje deželam, ki jih ima pod kontrolo, in Jugoslaviji, ker odbija ukaze. To so zmote, ki jih vrše ljudje vrha, toda njihova ljudstva jih draga plačuje.

S tem ne mislim razlagati kakšno moralno pridigo ali podobno ampak samo mimogrede želim omeniti kam vodi vsaka enostranska propaganda, aka ljudstvu ni predložena vsa resnica kakršna faktično je. Koristno mu je le, ako čuje obe plati zvona, ker le na ta način more presojati domače in svetovne razmere ter dogodke.

Ako bi se npr. delegati konvencije JPZ Sloga zanimali tudi za razvoj drugih podpornih organizacij, bi bili sposobni tudi svoje probleme bolj razsodno presojeti. Toda mnogi izmed njih so slišali od nerazsodnih ali pa nepoučenih, da imamo med Slovenci veliko "slabih ljudi" in slabe časopise in temu sušljiju verjamejo. V resnicu pa imamo Slovenci v Ameriki par zelo dobrih časopisov in med našimi rojaki, ki ne smeli biti niti ene osebe, ki ne bi čitala saj enega izmed njih, ker le s tem bi se poučili, kaj se dogaja med nami in drugje dobrega ali slabega.

JPZ Sloga želim samo dobro in prav zato sem napisal to počasno v gl. uradu od leta 1917 do 1923, se je imovina zvišala 85 odstotkov. Bila je dobro vložena in od ne prejemamo prilično visoke obresti.

Toda čujte, sprejet je bil predlog, da ne sme priti o tem ničesar v konvenčni zapisnik. S tem je konvencija dokumentirala, da je v bistvu nasprotna načelnim izjavam svoje lastne organizacije. Mnogi bodo to spoznali, ko se napetosti poležejo, drugi morda nini preve.

Naj h koncu še omenim, da sta šla dva naša člana v Columbus, Ohio, da povabita governanca Franka Lauscheta za governika na našo konvencijo. Ni se odzval. Niti ga ni bilo na piknik te organizacije, dasi so predstojitelji v oglasih trdili, da pride. In če bi prišel na konvencijo ter predložil enako resolucijo za mir kakor on — namreč človek ki je le navaden delavec in navaden delegat, pa bi mu nič ne ploskali. Pač pa mu bržkone še besedo vzel.

Odgival pa se je vabilu milwaukeežu, socialist Frank Zeidler, ki je pozdravil konvencijo in v svojem govoru največ naglašal človečanske pravice in o delu organizacije Združenih narodov. Omenil je veliko vlogo, ki jo ima v sedanji dobri ljudstvo Sovjetske zveze, govoril je radikalno, toda previdno. A če bi kdo drugi govoril na tej konvenciji tako kakor on — namreč človek ki je le navaden delavec in navaden delegat, pa bi mu nič ne ploskali. Pač pa mu bržkone še besedo vzel.

Da pa ne bo mogoče kdo dobil vobis, da sem samo vse črno videl, naj tu navedem nekaj dobrih sklepov in točk, sprejetih na tej konvenciji, in to za one člane, kateri v angleščini niso dovolj večji. Sklep konvencije je namreč bil, da njen zapisnik izide samo v angleščini.

Kjerkoli na tej zemljski obli se so ljudstva iznenabila svojih tiranov, najšibko kraljanih ali ne-kraljanih, koderkoli so si ljudstva hotela izvjejavati civilne svobodštine, ali si izboljšati življenski položaj, vselej so morala stopiti v akcijo. Seveda, storjene so bile v takih ljudskih podvezjih tudi napake, bodisi po krivdi voditeljev, ali pa ljudstva samega. Toda JPZ Sloga ima vendar napredne smernice in temelji na svobodomiselnstvu, torej bi se morala po tem načelu ravnavati, ne pa iti nazadnjaštvu v roko.

Saj vendar nismo sprejeti načelne izjave ter razne resolucije na prejšnjih konvencijah, ki program oziroma načelno izjavo JPZ Sloga izpopolnjujejo, za kak ornament ali olepšavo, kateri niso tega storili očetje naše republike s svojim "Bill of Rights."

So sicer ljudje, ki trdijo, ali pa so celo filozofi zagotavljali, da brez beračev, ciganov, postopačev, grofov, kraljev in kapitlistov nam ne bi bilo mogoče živeti. In ne brez vojne, ker te se dogajajo skozi vso zgodovino.

Resnica je, da bi bilo človeštvo veliko na boljšem, ako bi vojne, izkorističanje, postopače in "cigane" odpravilo, tako da bi

Kratkovidni egoizem

Egoizem je nekaj strašnega. Povprečen človek ima prste le k sebi obrnjene. Le grabil bi, pa nič dajal. Tagnon je ustvaril izkorističanje, sužnost in druga nešteta socialna zla.

Zaradi tega egoizma ni mogoče urediti družabne razmere drugače nego na nasilju: močnejši tlaci slabješega. Najmočnejši se družijo v zveze, da nasilno tlaci in izrabljajo vse druge v svojo korist. Tak je današnji sistem po krivični nevednosti revnega človeka.

Kapitalistični sistem in sploh uredba izrabljanja človeka v korist gospodarja je posledica egoizma—gole, brezobzirne sebičnosti! Banke, karteli, trusti, ti so, ki imajo vso moč v rokah. Pa ta moč ni niti duševna, niti telesna, ampak je to moč nagromadene privatne svinje; moč mrteve gmote, ki sicer nima prav nobene vrednosti, če bi ji človeška grabežljivost ne dajala vse pa-meti v zakup . . .

Delujmo, da bodo zgodovinarji lahko zapisali, da je v Wisconsinu obstajala slovenska organizacija, ki je marsikaj dobrega storila za svoje članstvo, za napredki in pravosodje. — Frank Čandek.

RAZGOVORI

(Konec s 2. strani)

boste vsi razumeti naše težave. Saj veste sami, koliko se danes lahko kupi z dolarjem. List moramo ohraniti in to za vsako ceno, pa četudi mora postati meščnik. Proletarec, ki je preživel v 45 letih skor vse svoje sodobnike, mora ostati na pozorišču in v borbi za naše ideale.

Pred okrog dveh tednov je imel Proletarjev odbor spet sejo, na kateri smo sklenili, da vsled pomankanja moči v uradu ne moremo to jesen koledarja pravčasno izdati, izsel pa bo zgodaj in naslednjem letu za dve leti. To se sigurno zgodi, ker leposlovni del koledarja je že skor ves pripravljen.

Vprašali boste, čemu ta odlog, kakšni so vzroki? Odgovor ni lahek. Koledar je postal že nekaka naša narodna institucija in ne sme prenehati. Ali vsled pomankanja moči v uradu ter večno izrednega dela z jubilejnimi sterviki bi bil letos spet zakasnit. Tukaj je danes položaj, ki tepe vse delavske liste.

Upam — znova poudarjam — da boste to razumeli ter nam v naprej pomagali kakor doslej in še več bo treba.

Več o tem prihodnjic.

Kako je nastal ameriški "zahvalni dan" ne da bi bil cerkven praznik?

Prvotno je bil, toda ne v katoliškem smislu.

Toda pozneje je veljal zgolj za civilni praznik, kakor npr. naš Cetrti julij ali pa Labor Day.

Kako je ta naš praznik, zahvalni dan, čigar simbol je puran, nastal, priponeduje sledi članek, ki ga je nam poslal CC-AU. (Citajte tudi komentar na koncu članka):

Zahvalni dan (Thanksgiving Day) je najznačilnejši od vseh ameriških praznikov, z najdaljšim oziroma izpopolnjujejočim. Proglasen je bil najprej leta 1621 v pilgrimski koloniji Plymouth Bay, po takratnem gubernatorju Williamu Bradfordu. Naseljeni so ob tej prilnosti izrekli Bogu zahvalo, ker so prestali v preživljaju težke dneve prvega leta bivanja na ozemlju, ki je danes pod imenom Cape Cod, Massachusetts.

Preganjeni radi vere, so se podali Pilgrimi najprej v Nizozemsko, ali razmene tamkaj jim niso prijale in zato so se odločili, da gredo za srečo v Novi svet — Ameriko. Pristali so pri Plymouth Rock 21. nov. 1620. Seveda niso našli dežele blagostnejše. Trdo so morali delati in skrbeti, da so prebili prvo zimo. V sleherni družini je poginil vsaj en član vsled pomanjkanja hrane in mrazu ali bolezni. Ko pa se jim je sreča nasmejala v l. 1621 v obliki dobre letine, je governor Bradford odredil Zahvalni dan.

George Washington je izdal prvi proglaš Zahvalnega dne 30. okt. 1789 v znak zahvale sprejetja Ustave Zed. držav. Določil je četrtek, 26. nov., kot dan spominskega zahvalnega dne. Ali predsednik James Madison, se je v svojih štirih proglaših dotaknil početka, poteka v začetku vojne l. 1812. (Vojna za neodvisnost.)

Od leta 1815 do 1863 ni noben predsednik izdal proglaš Zahvalnega dne. Potem pa je sredicivilne vojne izdal predsednik Lincoln važno proglašenje v katerem je naglasil potrebo izraza zahvale in priprijetje katere je predsednik za "monarhistično". Ko je bil predsednik James Madison, se je v svojih štirih proglaših dotaknil početka, poteka v začetku vojne l. 1812. (

VELIK DEL SVETA V VOJNAH VZLIC ORGANIZACIJI ZDROUŽENIH NARODOV

(Konec s 1. strani.)

nosti in da je organizacija Združenih narodov v tem položaju brez moči. Njeni člani na zborovanju v Lake Success v New Yorku sicer v argumentiranju za mir in v obsojanju "agresorjev" veliko argumentirajo, toda kadar je treba kje nastopiti z orojem, imajo to moč v glavnem le Zed. države in pa Sovjetska zveza, kadar se ga bo hotela poslužiti.

Na azijskem kontinentu in na njenih otokih traja vojna že nad štiri leta v Indokini, ki je bila pred drugo svetovno vojno neoporečno francosko kolonijo. Domalini so bili brez pravic. A v borbo so se pognali Japonci, zasedli poleg velikega dela Azije tudi Indokino, pregnali Francoze ter dejelo oklicali za "suvremeno državo", seveda pod svojo kontrolo nad njo in jo pritegnili v njen "ekonomski življenski prostor" z gesmom "Azija Azijcem". Po premaganju Japonske se Francija vsa leta trudi Indokini dobiti nazaj pod svoj imperij, a prebivalstvo se ji toliko upira, da vojno v nji izgublja vzlic veliki ameriški in deloma tudi angleški pomoči. Upor prebivalstva Indokina proti Franciju označujejo za komunistično vstajo. Res imajo komunisti in tej vojni proti Franciji najvažnejšo vlogo, a poročevalci čikaških Daily News, Fred Sparks, ki je bil tam in študiral položaj na licu mesta, pravi, da je pravzaprav vse ljudstvo Indokine zoper francosko nadvlado – tudi tisto, ki ne mora komunistov. S Francijo so le veleposestniki in pa tisti domačinski uradniki, ki Franciji v tej vojni pomagajo in se boje za svojo kožo v slučaju, da bo poražena, ker nimajo skoro kam pobegniti.

Francoska armada v Indokini šteje kakih sto tisoč mož; pomaga ji tudi nekaj domačinskih čet pod vodstvom Franciji udninjane domačinske birokracije, toda ljudstvo nima na svoji strani. Kolonializma noče in vsled tega je Francija v silno dragi borbi, da si ga obvaruje in prosi Zed. države za še več pomoči.

Anglija pa je v vojni na Malajskem otočju iz enakih razlogov. So bogati prirodnimi zakladovi, ki so ji v prošlosti veliko donašali. Tudi ona želi v tej vojni za obvarovanje svojega kolonializma več ameriške pomoči. Mnogi v zvezni vladi so mnenja, da će bomo podpirali tirane, kakor je Syngman Rhee v Koreji, Čaing Kaišek na Formozu in pa fevdalce v Indokini, izkorisčevalce domačinov na Malajskih in filipinskih otokih ter nizozemske ter druge vnanje kapitalistične grabeže v Indoneziji, nas bo zasovražilo vse azijsko ljudstvo, v kolikor nas ne mrzi že sedaj.

Edina pametna politika ameriške vlade bi bila podpreti ljudstvo ekonomsko in s svobodščinami, ker ako tega ne stori, kam pa naj se podjavljena ljudstva oslonijo, ako ne na Sovjetsko zvezo ter njeni propagandi?

Poleg teh se vrše po svetu tudi razne druge male vojne. Tibet npr. je okupirala kitajska rdeča armada. V Napalu, ki meji ob Tibet, so izbruhnili nemiri. V Venezueli v latinski Ameriki je bil umorjen poslužilni predsednik republike in vrla je proglašila preki sod ter preklicala vse civilne svobodštine. V Boliviji so odkrili zaroto treh strank za strmoglavljenje vlade. In v Italiji raste novo fašistično gibanje, ki se postavlja, da ima že 400,000 članov in milijone pristašev. V Jugoslaviji govore o preteči invaziji armad sovjetskega bloka, ki jo baje pripravlja Moskva. In pri nas pa po volitvah prete s še strožjimi postavami proti "subverznežem" in pa s koncentracijskimi taborišči za komuniste.

Današnji mir po svetu, kolikor ga je še, je res na šibkih nogah, kakor je organizacija Združenih narodov, ki bi ga morala ščititi, pa v teh razmerah tega ni zmožna, niti nima močnih, vplivnih pristašev miru, ki bi jo mogli utrditi za namen, radi katerega je bila ustavljena.

ONA...

Pozna v noč, ko mi ni bilo do spanja in so moje misli begale iz kraja v kraj, od osebe do osebe, so se končno ustavile pri nej—do trdega spanca ...

Bila je visoke postavke, brunetne polti, črnih oči, stara komaj osemnajst let. Bila je včasih nestrpna in nevoljna nad razmerami, toda stanovitna. Citala je Tolstoja, Puškina, Nekrasova, Turgenjeva, Herzena in poznala je nešteto drugih pisateljev. Beležila je iz knjig neštete izraze, posebno one, ki so bili odsev njene lastne duše, njenih lastnih misli:

"... Na osebi mora biti vse lepo: obraz, obleka, duša in naša ..." Čehov.

"Tudi če imam umreti, ne pojavljam, če ne ljubiš!" Cerniševski.

Moje misli so se oklepale njenega vzornega življenja, in cesar nisem mogel doumeti, mi je pojasnila njen smrt. Pri njeni smrti sem komaj doumel njenem življenju: odok tista vera, odok tista nezljomljiva vztrajnost,

Proletarec, 2301 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

OPERETA IN KONCERT ZBORA "ZARJE" V SND NA ZAHVALNI DAN

Cleveland, O. — Naš vsakodelni Zahvalni dan — državni praznik — bo v četrtek 23. novembra in vsako leto na ta dan ima svoj jesenski koncert mesjan pevski zbor Zarja. Vršil se bo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Prične se ob 4. popoldne.

Ker Zarja vprizori na vsakem koncertu kaj novega, tako bo tudi na tej prireditvi njena zelo atraktivna točka sporeda v spomin 150-letnice rojstva našega največjega pesnika njegovih dni — Franceta Prešerna. Predvajala bo nekaj njegovih uglašenih del, kot so "Zdravica", "Strunam", "Soldaška luna sije".

Seveda je v sporedu mnogo drugih pesmi, ki jih hoste prav tako z užitkom poslušali.

V drugem delu sporeda pa bo "Zarja" predvajala opereto v enem dejanju "Lepa Galateja", ki bo na održi SND ob tej priliki prvič podana. V nji je precej humorja, ki bo posnetkom nudilo veselega užitka.

Igralci, oziroma pevci ter pevke, ki nastopajo v nji, so obiskovalcem naših priredb dobro zna-

ni — med njimi Frank Kokal, Jennie Fatur, Andrew Turkman, Josephine Turk, Tony Perusek, Sophie Elersich itd. Slednja vodi režijo in pomaga ji tudi Vida Shifrer.

Pevci in pevke se že dolgo za ta koncert pridno uče in žrtvujejo svoj čas, kot je to potrebno v vsaki kulturni organizaciji, ker le na ta način jim je mogoče publiku nuditi potrebljano razvedrilo in kulturno vedrost ter izobrazbo. Brez tega bi bil svet prazen. Zato pevci in pevke Zarje apelirajo na vse naše rojake ob blizu in daleč, da posetijo njihov koncert. Z obilnim posetom boste pokazali, da je vam naše kulturno življenje pri srcu in da ste za napreddek v boljše življenje človeške družbe.

Po končanem sporedu se bo vršila splošna domaća zabava in v prizidku vam bodo kuharice postregle z okusno večerjo, točaji pa z mokroti. Vstopnice so po doljini in jih lahko dobite pri članih zobra in v starem poslopju SND. Torej na svrdenje na Zahvalni dan 23. novembra na St. Clair Ave.

— John Krebel.

**SLOVENSKI
DELAWSKI
CENTER**

Chicago, Ill. — V Družbenem klubu Slovenskega centra je nastala spremembra v upravi kluba. Dosedanji upravitelj Arley Božičnik je to službo pustil in nadomestil ga je Louis Zorko.

Arley je bil upravitelj klubu nad tri leta. Ure za delo v klubu so mu bile sicer skrajšane, toda ob enem je postal tudi upravitelj poslovpja, pa je čistil in popravljal v svojem prostem času kolikor je mogel. Je tako priročen za take stvari. Arley je bil ameriški vojak na evropski fronti v drugi svetovni vojni, v kateri se je naučil poleg bojevanja tudi raznih "čarownj" in se v njih še bolj izpopolnil, ko se je vrnil domov. Tako je ta naš "magician" zabaval goste ob vsaki priložnosti. Njegovi prijatelji, člani kluba, ki prihajajo v Center, ga bodo pogrešali.

Novi upravitelj klubu, Louis Zorko, ima skušenje v teh poslih, kateri si je pridobil v enakem delu v klubu SND na St. Clair Ave. in na neštetičnih predredbah, v katerih je pomagal. Želimo mu v tem njegovem delu obilo uspeha in sodelovanja.

O Centru samem pa spregovorimo kaj več predno bosta sklicana občna zborna Družbenega kluba in potem pa o korporacijskih centra. — C.

Proč z utrujenostjo

Le malo ljudi dela urejeno: večina porabi delovno energijo prehitro in se utruditi, ne da bi mogla dognati vzrok svoje utrujenosti: Cesto so na videz postranske nevažnosti vzrok trajne preutrujenosti: previšok stol, s katerega nam visijo noge, previška miza, nad katero se moramo globoko priklanjati pri delu ali pa previšoka, h kateri se moramo stegovati, slaba luč, dušljiv zrak, hrusč v trušč, vse to zmanjšuje voljo do dela in utruja. Isto velja za ozke čevlje, previške pete, lase, ki nam stalno uhajajo preko čela v oči, ter za pretopla ali prelahka oblačila.

Važen vzrok preutrujenosti je tudi nesmiselno razporeditev materiala za delo ter orodja. Marsikatera gospodinja na primer prehodi na dan velike razdalje le zaradi tega, ker ima ognjišče na enem, omaro za posodo pa na drugem koncu kuhih. Veliko delovne energije si prihranimo, da majhna vskodnevna opravila čim enostavnejše opravljamo.

Po preobilnem kosilu smo trudni, ker porabi organizem za prebavo preveč energije. Vsakodobi moral vsaj približno vedeči, koliko kalorij potrebuje in bi moral po tem smotreno uravnavati način prehrane. Pri tem se je treba skrbno izogibati poživilom in pa uspavanim sredstvom, kajti na vsa te sredstva se telo navadi in jih je treba jemati vedno v večjih količinah, kar pa povzroča končno le zrahlanje živev.

Po preobilnem kosilu smo trudni, ker porabi organizem za prebavo preveč energije. Vsakodobi moral vsaj približno vedeči, koliko kalorij potrebuje in bi moral po tem smotreno uravnavati način prehrane. Pri tem se je treba skrbno izogibati poživilom in pa uspavanim sredstvom, kajti na vsa te sredstva se telo navadi in jih je treba jemati vedno v večjih količinah, kar pa povzroča končno le zrahlanje živev.

Tudi delo, pri katerem se ena-

NAŠI PIONIRJI IZGINJAJO DRUG ZA DRUGIM

Pevce naših pionirjev, agitatorjev ter zastopnikov tega lista se naglooma redči.

Nedavno je nam Andrew Vičič iz Johnstona, Pa., sporočil, da sta tam preminula naša starata priatelja in naročnika MICHAEL PEČJAK ter JOHN BOMBACH.

Oba sta delala v mnogih podjetjih za napredek navadnega človeka.

V tej številki poroča Frank Boltezar iz Puebla, Colo., ki je tudi iz vrst pionirjev, da je preminul naš starci znanec, naročnik in bivši dopisnik Proletarca JOSEPH HOCHVAR.

Pred nekaj tedni je Frank Barbič poročal o JOZETU KUNČICU v Clevelandu, ki ga je po dolgi bolezni pobrala smrt ter ga resila nadaljnji muk. Tudi pokojni Kunčič je bil pionir, bodisi v aktivnosti za SNPJ akor tudi v agitaciji za Proletarca.

V Chicagu je po težki bolezni preminula naš zvesti priatelj in bivši agitator za Proletarca, FRANK BENČINA. O njemu je napisal lep kronolog John Mihelich. Kmalu potem je umrl za enako bolezni (rakom) JOSEPH GERBAJS, ki je komaj nekaj tednov pred svojo smrtjo obnovil naročnino na ta list ne da bi ga kdo opominjal.

V Indianapolisu je preminula zastopnica Proletarca MARY STROY. Ze lani nam je pisala, naj dobimo koga drugega na njenem mestu. Ampak to ni kar tako. Ljudi za takata dela se ne dobri kot se jih npr. za kandidate v mastne politične službe.

Njen sin nam sporoča, da naj list ustavimo, in ker ima pokojnica še plačanega, naj ga pošljemo komu drugemu, če nas je volja.

Pokojna Mary Stroy, rojena Klemen, je bila starca 66 let. Drama je bila iz Gradišča, Smarino pri Kamniku. V Ameriki je bila 40 let. Zapusča tri sinove in hčer ter več drugih sorodnikov. V prejšnjih letih je bila, kot že omenjeno, jako aktivna. Proletarje bo pogrešal kakor vse druge naše pokojne ali bolne agitatorje ter naročnike, katere izgubljamo s smrtnjo naših ljudi.

Tudi bolezni razsaja v naših vrstah. John Teran na Elyju, Minn., ki je agitator za Proletarca že v jeseni l. 1905 — torej še predno je bil ustanovljen, je, kot nam poročajo, še vedno težko bolan in to že več let.

Jože Vidmar iz Milwaukeeja nam piše — "obnavljam naročnino in prilagam \$2 listu v podporo. Odlašam sem s tem, ker se čakal, da pride ponjo vaš zastopnik Louis Barborich. A je v bolnišnici in od bolezni jako onemogočen.

Enako nam o kritičnem stanju Louis Barboricha poroča Frank Perko.

V Chicagu nam je težko obolel Victor Zupančič. Jamra, da nimam več upanja v okrevanje.

Pač — je že tako, da stara generacija priseljencev vseh narodnosti izumira. Med njo je bil tisoč idealistov, ki so delali za socialistično gibanje, za svoje delavške liste ter agitirali za unije zastonj.

Med nihovimi sinovi in hčerami je malo takih. Smoter ogromne večine tu rojenih Američanov je — pomagaj si kolikor boljši si moreš, ne glede na druge. A se bo nekega dne to naziranje tudi med njimi spreminilo, ker od samih potroškov za vojne in za pospeševanje obroževanja tudi mi ne bomo mogli živeti.

Na naše aktivne, zavedne ljudi apeliramo, naj vztrajajo v naporih za ideale, za katero so že toliko žrtvovali, kajti tudi kadar se njihovi dnevi skončajo, bodo imeli zavest, da niso živelni zaman. Storili so nekaj dobrega za človeštvo ter v dobrubit svoje dežele, in to je kar šteje.

KAJ PO VOJNI?

Nekega dne bo vojne konec in nastane mir. Morda bo tisti mir le odmor, kar zadnjič. A predno pride res mir, ga morajo skleniti ljudje, ki so za socializem. Kajti brez socializma tudi miru ne more biti.

Nekaj o naših stvareh

V petek dne tretjega novembra smo na seji upravnega odbora veliko razpravljali posebno o Proletarcu, pa tudi o Držinskem koledarju, Prosvetni matici in drugih naših zadevah. Znova je bil potren prejšnji sklep, da naj list v bodoče izhaja vsak drugi teden, ker v sedanji draginji ni mogoče drugače.

Za tisk jubilejne številke (tobe številki) smo plačali \$633.26.

Tu niso všeti drugi stroški, kot plače in poština. Slednjih je bilo mnogo z razpoloženjem lista, še več pa s pismi, katerih smo v svrhu agitacije za nabiranje oglasov razposlali raznim organizacijam in posameznikom nad dva tisoč.

Oglasov smo dobili za \$1,901.50. Toliko je bilo do omenjene datume že plačanih, še neplačanih pa je za \$15.00. Dolg tiskarni do 3. novembra je znašal \$1,635.64. Bilo je sklenjeno, da se prenese v upravni sklad Proletarca iz blagajne JSZ \$1,500. Vloga Proletarčeve blagajne je dne prvega novembra znašala \$586.81, toda razni računi, všeči dolg tiskarni, so bili do omenjene datume še neplačani.

To je iz poročila Antona Udoviča, ki ga je podal tej seji. Iz njegovih računov o letosnjem koledarju ćrpamo, da so znašali tiskovni stroški zanj \$1,965.50. Knjigoveznična nam je računa \$675.54, za klišejje smo dali \$179.68, drugi stroški pa so bili provizija nabiralca oglasov in razpečevalcem oglasov ter poština, skupaj stroški letosnjega koledarja \$3,809.15. Plače na tisoči vrednosti.

Dohodki koledarja 1950 so znašali \$5,756.02. Trije nam še dolgujejo za koledarje \$31.50.

Pri koledarju so pomagali pri razpoloženju pisem in kolejarju Frank Sodnik, John Rak in Angela Zaitz, vse brezplačno, pri

Miško Kranjec:

Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

Revni v krivici vedno podležejo. Bogatin je pohlep, razuzdan, revni gospodje plemenit; ko revni, ki je plemenit zmaga, in se z lepotico vzameta, nenadoma podede ogromno premoženje. Te tri podobe se sproti sprevračajo v določena bitja: samica je Zofija, kakrsne nikdar ni bilo, marveč jo je ustvaril le Korenov duh; revni, a plemeniti gospod, rešitelj, je Koren; oni tretji pa je vrag si ga vedi kdo. Pač tretji. Morda Šimon, samo v logi bogatina, običen celo v frak, če je treba. Vse to naj bi se dogajalo v Slovenskih goricah, in prav za prav brez posebnega vrzoka vse — jeseni. Ta jesen v Slovenskih goricah pri vseh teh zgodbah je bila samo lepa kulisa.

"Eh, pa napravimo še to trinje pot," je dejal Matija, ko se je v soboto popoldne odpravil h Korenovima. Pol ure kasneje je Korenu izbjjal te blodne sanje iz glave.

"Vse to je mrtva literatura," mu je dejal, "to se pravi, to nikdar ni bila literatura. Samo vaš tretji, ki posega vedno vmes, je resničen, le tega vedno ubijete. Vse vaše ženske, ki so prav za prav ena sama, se vedno zaljujajo najprej v plemenitega, potem jih neplimenti, zvodenik, premoti, nazadnje pa se poročijo s plenitimi. Ker pa je ta revnen, mora nenadoma nekje podedovati, ker sicer ne bosta mogla živeti, ko po vsem videzu nobeden nič ne dela. Nesrečni ljubimci posegajo po revolvrju, a se nikdar ne ubijejo. In vse te ženske so čiste, deklice, in oni plenitimi so mladeniči, tretji pa je vedno razuzdanec. — Take literature bo na svetu vedno dovolj, ali umetnost to ni. Razumen, da bi vi na Dunaju našli za to založnika, ne pa pri nas. Če bi eno teh zgodob raztegnili, bi vam jo morda Jutro prinašalo. Na našem knjižnem trgu pa se te stvari sedaj ne prodajajo. Naši založniki najrajsi prinašajo prevode dobrih svetovnih imen, domačimi niti nimajo radi. Povrhu pa vse te zgodbe nimajo nikake zvezze z naslovom "Jesen v Slovenskih goricah." Lahko bi se dogajale kjer koli na svetu, samo v teh goricah ne. Za Slovenske gorice niso značilni klopotci, ampak ljudje. Misliš sem, da vam bom lahko kaj veseljšega povedal o teh vaših novelelah. Ali žal, to niso odolmki iz našega življenja in na žalost sploh iz nikakega življenja. To so prividi, to je namisljeno življenje, ki ga ni nikjer, in tako življenje ne more biti vsebinam umeštinskega ustvarjanja, in tako pisanje ne more biti umetnost... Hotel je še nekaj povediti, pa je nenadoma obmolnil, ker se mu je zdelo, da postaja Koren nestrpen.

Koren je sprva negibno sedel na stolu, potem pa je postal

cedalje nemirnejši. Gledal je po sobi, mimo njega in mimo Zofije, ki se je zdelo, da sploh ne posluša. Klemenčevega pripovedovanja. Ko pa je spoznala, da je Klemenč prenehale, je rekla Korenu:

"Jožef, drv ni več, ogenj ugaja v peči. Ali bi jih ne prinesel malo?"

Koren se je dvignil in kakor omotičen šel iz hiše. Ko sta Klemenč in Zofija ostala sama v sobi, se je Zofija obrnila k njemu in rekla:

"Zdaj pa mi, gospod Klemenč, odkrito povejte, ali so te stvari kaj vredne ali nič? Samo, prosim vas, res odkrito. Njemu lahko pripovedujete, kar se vam zdi..."

Klemenč jo je pogledal, pa rekel: "Umetnosti v njih ni nič. Pa tudi sicer ni nič, kar bi moglo pritegniti našega založnika. Drugod bi lahko izhajale v kakih magazinah, pri nas pa tegata nimamo."

"To se pravi, če ni v njih umetnosti, potem on tudi umetnik ni? Naravno," si je odgovorila sama. "Potem mu jih ne bo nihče tiskal?"

"Kot knjigo ne," je odvrnil. "Morda bi kako prinesel kak casnik, a dvomim."

Kimala je. "Dobro," je dejala. "Naposled, njemu ni treba tako odkrito povedati, 'ubilo bi ga. Saj vam je vseeno... naj ima svoje veselje in vero.' Prisluhnila je, če se Jožef že vrača, pa je bilo slišati, da cepi drva. Zato je rekla, a tih: "Čujte, gospod Klemenč, nekaj bi vas prosila, ali s pogojem, da nikomur ne poveste: v brezupnem položaju sem... ali bi mi mogli posoditi dve sto dinarjev?"

Presenetilo ga je. Še ni bilo dolgo, kar ga je tako sovražila, da z njim sploh govoriti ni hotela. Pogledal jo je začuden. Potem je vzel denar iz denarnice in ji ga dal brez besede.

"Ne, ne!" se je zasmajala tih, "preizkušala sem vas... samo preizkušala." Odbila je. Gledal jo je in čez čas dejal:

"Resno ste mislili. Vzemite zdaj." Gledala ga je nekaj časa, se prenehalo srejeti, nato pa priprala oči, vzela in naglo skrila pod blazino.

"Zakaj vas nič sem," je dejala, ko je prisluhnila, in je bilo še vedno slišati, kako Jožef cepi drva. "Zato ker sem vas neko sovražila? Morda vas sovražim tudi zdaj, a to sovraščvo je svojevrstno. Rada bi se pogovorila z vami. Vse tu okoli mene je tako strašno. Tisti Šmon... in ta Koren, ki piše te povestive, kar naj bi bila midva, on in jaz. Smešno! — Boste prišli?"

"Bon prišel," je odvrnil Klemenč. Tedaj mu je stisnila roko. Vračal se je Koren, odložil drva in začel nalagati v pečko.

"Vaše mnenje," je dejal Ko-

ren še med nalaganjem, "je zelo čudno. Hotel sem prikazati Slovenske gorice take, kakrsne jaz vidim. Kaj je treba meni tako gledati, kakov bi ljudje hoteli? Nasprotno, ljudje morajo vedno gledati skoz naočnice umetnika. Morda bi vi hoteli, da opisujem kmete in vinčarje? Zakaj pa? Kakšno vlogo pa je igral kmet v našem slovstvu? Saj ga tako rekoč ni, kjer pa je, je zabit, smešen, in drugačen ne more biti. Pisatelji ga rabijo za okras. Cankar pa se mu celo izognе. Kaj pa naj se zgodi pri kmetu? Kaj pametnega pa ima povedati? Opišite njegovo življenje in boste videli, kako nekaj grdega je vse tisto. Vzemite vse svetovno slavstvo pa boste videli, kako malo je kmečkih ljudi v njem! Pa ne zato, ker bi jih pisatelji ne hoteli vzeti kot predmet, marveč ker ne ve v z njimi kaj začeti, razen ako naj prikaže surove vsakdanjosti."

Klemenč se je nasmehnil. "Zdaj razumem vaše pisanje," je dejal. "Lahko bi vam sicer navedel najlepše zglede, da nimate prav, dasi je na drugi strani res, da so v pisanju doslej največ nastopali višji sloji: nekoč kralji, kasneje vitezi in zadnje čase meščani. Zato ker je pisatelj mislil, da so samo ti ljudje zmožni plenitih, vzvišenih čustev, da se samo med njimi lahko zgodi kaj posebnega. Ali lahko bi vedeli, da že nekaj časa sem kmet cedalje bolj vstopa v književnost, da o delavstvu sploh ne govorim. Bral sem celo nekje v naši reviji, da kmet in delavec nista zmožna plenitih čustev, najmanj pa junaštev, ali vsaj čustev, ki navdajajo lahko velike junake. To je težka zmožnost. Prišel bo čas, ko bo narobe res: višji, da tako rečem, višji

človek bo tisti, ki ne bo zmožen takih čustev. A takò misliti in čustvovati, kakor čustujejo vasi junaki, so kmetje vedno sposobni: takih junakov namreč nujker ni, te junake ste vi ustvarili in jim podtaknili taká plenitna čustva. Ta čustva bi prav tako lahko prilepili kmečkim ljudem: — Sicer pa, se mi zdi, nima pomena mnogo govoriti o tem. Predvsem vi vsega tega ne verjamete, potem pa, mi boste pač oprostili, vi kmeti niti ne pozname. Kmetje so za vas samo gmoča, ločite jih po tem, da so drugače občeni kakor gospoda. Toda vi ne pozname niti gospode. Morda niti sebe ne pozname, pa ne zamerite. Vi si predstavljate, kakšen ste, a predstavljate si taka, kakršen bi radi bili. — Pa sas mi ne verjamete, kar kolik povem," se je Matija nasmehnil.

"Ne mnogo," je odvrnil Koren in se tudi nasmehnil. "Predvsem sem sam dovolj bral, poznam marsikaj. Književnost sem gledal z druge plati kakor pa s te vase slovenske. — Vse, kar sem hotel vedeti od vas je, če tudi v tako gledate na te stvari, kakor ti začarani slovenski založniki."

"Ne docela," je odvrnil Matija, "glede teh novel pa najbrž isto mislim."

"Da, in nekaj čudnega je v tem v tej Sloveniji. Misliš sem, da se bo Slovenija skušala približati Evropi, da ne bo večno zaostala kulturna provincia. Pa se je zgodilo narobe, zapri ste se in ne vidite čez plot. — Kmetje Slovenskih goric? Kaj pa so ti kmetje? Ali ne žive večno svoje nespremenljivo življenje? Pojte vi s svojimi plenitimi čustvi pri teh kmetih! Dajte mu slike največjih mojstrov, pa jih ne

bodo ločili od navadnih znakov, dajte mu najlepšo knjigo, pa bo rajši imel sanjske bukve ali Slovenske večernice. Kaj pa oni vedo o lepoti?" In Koren je zamahnil z roko.

Matija se je spet nasmehnil. "Mislim, da se ne bova sporazumela," je rekel in se dvignil. Stopil je k Zofiji in se poslovil od tem. Dvignila je pogled k njemu toda nekam hladno in tuje.

"Pa naju še kaj obiščite," je rekla. Njegovo roko je za trenutek obdržala v svoji. "Saj se menda nista sprla?" se je nasmehnila.

— Lepa si, je obšlo Klemenča, spretina pa tudi Koren ga ni ponabil.

Ko je obstal na vrhu pred hišo, se je ozrl po Slovenskih goricah, ki so se kopale v jesenskem soncu. "Jesen v Slovenskih goricah..." je mislil. Jesen je ležala na vinogradih, ki so že odvrgli liste in mnogi bili prekopani, jesen je ležala na golem drevju ob klancih, na gozdovih, na prahov, po travnikih, in jesen je bila na sinjem nebuh. "Jesen v Slovenskih goricah." Lep naslov, toda ali je to vse? Pa če se za tako lepo naravo, kjer so zdaj tako mehke orumenele barve, kjer se zdaj ob jurih vlači megla, kjer bo kmalu začelo deževi in se bodo klanci spremeni v eno samo lepljivo blato. Toda kje so ljudje? Kamo so šli vsi ti ljudje, ki se zdaj zapirajo v svoje hiše, kjer bodo vso zimo premišljivali in čakali, ker se letos ni hotelo zgodi tisto, kar so mislili da jih bo prineslo odrešenje? Čakali bodo in verjeli, ljudje ki so obupali, da bi si mogli pomagati sami, pa čakajo samo še tujega kralja Matjaža s tujo, ne našo vojsko, misljijo na to, da bodo zgrabili za preklop, in jim ne moreš dopovedati, da se bo ta preklop lahko zlomila, da niti strašilo ni. Ali pa jih zato ni treba v povestih, v umetnosti, ker še nimajo plenitih čustev?

Ali ni vse to navadna meščanska laž? Kasna pa so tista čustva, ki jih ima Koren in ki on misli o njih, da so plenitih?

Tisti Koren, ki je pred dvajsetimi leti izdal svojo domovino, zato ker ni nikdar verjel v svoj narod, tisti Koren, ki se je pro-

dajal vse življenje in ki je na posled prodal še Zofijo in ki je nekoč pozabil na ženo in otroke, ki bi prodal vse, kar je na svetu količaj svetega, ki se je skušal za vsako ceno "pošmoniti", to je, zlesti se globlje v blato, inki se je vrnil ne kot nekoč zgubljeni a zdaj skesan, spokorjen sin, temveč, da bo zdaj še naprej izdajal svoj narod zaradi svojih osebnih korist.

(Dalje prihodnjič)

Delayske unije si izvade v politiki popolen polom

(Konec s 1. strani) zvane "delayske prijatelje" na mestu da bi imele svoj program — namreč socialistični program. A voditelji unij tega mrze enako kot ga sovraži zveza industrijev v trgovska komora. Toda tudi v ameriški politični javnosti se bodo "vremena zjasnili", čeprav ne se tako kmalu.

Napori Francije, da bi po svetu postala spet upoštevana sila

(Konec s prve strani) za za oborožitev Nemčije prej ali siej prevladala.

Francija smatra, da se vsles svoje politike Amerika ne brigasti da franskoce interese in za bodočnost Francije in da je veliko bolj naklonjena prijazna zapadni Nemčiji kakor Franciji. To mnenje na francosko javnost ne vpliva vzdobjudno. Francoska vlada misli ob enem, da ji je Amerika v vojni proti upornikom v Indokini lahko več pomagala, ako je res za borbo proti komunizmu vsepovsod. Sedaj, ki je v Indokini pomaga le z municijo ter drugimi potreščinami. Toda Francija svojo vojno v Indokini vzlič temu izgubila. Tudi to ustvarja poparenost v francoski javnosti, ker vses njenih porazov v Indokini pada njen ugled tudi med domaćini v francoskih kolonijah v Afriki.

Francija je torej res "bolna država". Nekoč je bila slovita, močna velesila s pestro zgodovino. Ker to ni več, je poparjena in za bodočnost v negotovosti.

NASVETI

Narezane cvetlice ostanejo dlje sveže, pa najsij bo zima ali poletje, če jih daš v mladočno vođo, namesto v mrzlo.

Ce si nabrala svežih ciklam, jih daj v vodo, v katero si vrgla sladkor (žlica na 1 liter vode).

Orumenel marmor objeliš, če ga zdrgneš s soljo in limoninom sokom.

Ako te piči čebela ali komar, kani na skeleče mesto kapljice amoniaka.

Perilo bo bolj belo, če dodas lugu žlico amoniaka.

Ce se je krema za čevlje posušila, vmešaj nekaj kapljice terpentina.

Ker predsedki niso zidani na razumu, jih je z logiko nemogoče uničiti. — Tyron Edwards.

Koncert "Prešerna" bil dobro izvajan

Chicago, III. — V nedeljo 29. oktobra se je vrnil v dvorani Falcon na So. Ashland Ave. blizu 18. ceste koncert pevskega zbora "France Prešeren". Res je bil ves spored imenitno predvajjan in bogat po vsebinsi. Nikomur, ki je pevce poslušal, ni bilo žal, da je prisel. Udeležencev je bilo kakih pet sto — morda nekaj več, in v dvorani SNPJ bi bila to gnejeca. Toda omenjena dvorana na So. Ashland Ave. pa je tolikšna, da ima s prostrano galerijo vred za kakih 1.500 do 1.600 oseb. Koliko boljše bi bilo za zbor, če bi imel dvoranino do kraja napolnjeno, in za ljudi, ki bi ga poslušali, pa so priložnost zamudili! Namreč tisti, ki se ga niso udeležili.

Slovenec v Chicagu in drugje, pomagajmo naši vsaki kulturni prireditvi saj s tem, da kupimo vstopnico in pa da prideemo bodoči na koncert ali pa predstavo.

Ako bomo slovenske koncerte in predstave obiskovali v čimvečjem številu, bo naša domača kultura še dolgo živelva. — C.

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani)

pa je poštena v Milwaukeeju, kjer je županovlak takratni socialist Daniel H. Hoan.

Bernard H. Shaw je hotel, da se bo na njegovem pogrebu nobenih ceremonij, nič cvetja in nič govorov. Pogreb je bil privaten in truplo upeljeno. Umrl je v pozni starosti. Bil je slovit pisatelj, dramatik in satirik in njegov delo bodo živela. V Chicagu je nekako iste dni umrl bivši čakaški župan Edward J. Kelly. V času njegove administracije se je korupcija v Chicagu tako razpasla, da si ga politična mašina demokratske stranke ni upala več nominirati. Njen načelnik Arvey mu je dejal, da ne bo izvoljen, ker je ljudstvo vsled zločinov, ki se gode v mestu in vsled slabih govorov o tebi bo glasovalo v protest proti tebi za republikanskega kandidata. In Kelly se je podal. Ko je umrl, so ga slavili vsi demokratični politiki in priporavniki, kako dober župan je bil in kako je mesto napredovalo v dobi, ko je on župan. Pogreb je bil svečan, kot da je umrl kak kralj, nesli so ga v katedralo in pogrebno mašo je vodil sam kardinal Stritch. Tako je končal v glorijski človek, o katerem ne bi mogel nihče pisati, ako bi hotel pisati resnično, da je bil on kdaj vzoren, moder župan.

Anglija, oziroma njena vlada je dokazala, da angleška premogovna industrija, od kar je podprtavljena, uspeva. In jo še izboljšuje. V ta namen bo potrošila v 15 letih blizu dve milijardi dolarjev. Oni, ki so podprtavljena nasprotovali in trdili, da bo pod vladnim vodstvom nazadovala in propadala, so se torej v svojih preročanjih jako motili.

Australski senat je prepovedal komunistično stranko, in tej de-

Pristopajte k Slovenski Narodni Podporni Jednoti

</div

Draft-Age Men Put on the Spot By Unreasonable Employers

By Clarence Zaitz

PASADENA, CALIF.—I noticed, in my recent traveling, that generally speaking, there is a lot of employment available in most parts of the country. Wage scales are highest on the west coast and in the large cities further east. They are generally lower in the smaller communities of the midwest and get smaller as one goes south, except in Texas and the far southwest.

Of course, as has usually been the case, the best employment possibilities are to be found in the large cities: Denver, Kansas City, St. Louis, Chicago, Cincinnati, Los Angeles, San Diego. Just by checking the help wanted sections of the newspapers in those cities, it is evident that there is work available in a number of varied fields.

Most in demand, it seems to me, are auto mechanics. In the resort cities like Jacksonville, Florida, or Phoenix, Arizona where employment is usually limited, and that quite seasonal, auto mechanics seem to be in the greatest demand. Of course, there are always a few jobs available like dishwasher, or kitchen help. And for the girls, every city I have visited has had ads in the paper, or there have been signs in the downtown windows advertising for waitresses. Salesmen of all types are always in general demand, although it seems that if you are a shoe salesman you can get a position easier than any other kind.

In Florida, where there is such a supply of cheap labor, there isn't much unionization, and some unions don't even have locals down there. Phoenix on the other hand is heavily unionized, although it, too, is flooded with many Spanish-Americans that are willing to work for next to nothing.

The Culinary Alliance seems to be quite powerful because I ate in many of the restaurants in town and I didn't find one that was non-union. All of the construction work is unionized, and even though there is plenty of it, the supply of labor far exceeds the demand. People go to Phoenix from all over the country, hoping to make just enough to get by on, so that they,

too, can share the most nearly perfect climate of the region.

In the border city of Yuma, on the California-Arizona line, some of the people were complaining about the fact that the influx of cheap labor into the area is flattening the already luxurious profits of the big farmers of the area, and in addition are taking employment away from residents.

The west coast seems to be the lush market now for those engaged in the building trades, or experienced in aircraft work. Carpenters are in heavy demand. In many labor temples of the small cities of the southwest I saw signs pleading for carpenters in the San Diego area. Many carpenters I worked with in the midwest have told me of offers they've had from friends on the coast, inviting them to come out and share in the construction boom.

Aircraft plants are roaring along at nearly full speed, and are always advertising for more help, but most generally demanding those already skilled in various types of aircraft work.

Office work is generally slow throughout the country, as there doesn't seem to be a very great turnover in those jobs. Chicago and St. Louis have the greatest demand for white-collar workers. And although employers always advertise for "young men," they are reluctant to hire them because of their draft status.

Experienced miners can usually get work, it seems. A large firm in Montana is always advertising throughout the west for miners. And there are many dam construction jobs up and down the coast usually require many men with mining experience.

So, from what I have seen, heard, read, and experienced, if a person is not too fussy about where he lives, and is really willing to work, there is work available, which is most definitely the reverse of conditions as I found them back in 1948.

CLARENCE ZATZ
Pasadena, Calif.
Oct. 29, 1950

Dental Monopoly

"Bill" Evjue, editor of the "Capital Times" of Madison, is always picking up something good. This time it's the American Dental Association. "Bill" says if a dentist moves from one state to another he's likely to find himself sunk, because he will find it practically impossible to pass the examinations confronting him in his new home.

The idea is that the dentists of each state feel they are entitled to a monopoly and they don't propose to have brother dentists, however well qualified, breaking in.

Doctors and lawyers are setting up the same "regulations." As we pointed out some time ago, in Pennsylvania a lawyer, who crosses a county line, may find he can't practice unless he hires a local lawyer to assist him.

Wonder what they'd say if a trade union tried anything like that?

Whatever you lend let it be your money and not your name.—Bulwer.

WHO IS TRYING TO DISCREDIT A "DISCREDITED" LAW?

Senator McCarran, who had to pretend to dislike fascists as well as Communists, to stuff his Subversive Activities Act down the people's gullets, now complains that the Administration is trying to "discredit" the law by using it to prohibit entry of Spanish citizens who are or have been members of the Falange. Yet the law requires the Justice Department to bar aliens who "at any time" have been members of a "totalitarian" party, here or abroad. A totalitarian nation is defined as characterized by the existence of a single political party, dictatorially organized, closely identified with the government, and forcibly suppressing opposition. That fits exactly the nature of Franco's Falange and its relationship with Franco's dictatorial government. The law is stupid in its theory that America must be protected against subversion by a heretical seal at its borders, but that is the responsibility of McCarran and the other Congressmen who voted to override the President's veto. Just as the President predicted, no Communist groups are registering and none of the law's registration provisions can be enforced without extended legal proceedings. The law should be repealed, root and branch, before we are made more ridiculous in our own eyes, and the eyes of the world, but McCarran is the last man in Congress to complain when the Administration does what his law orders done.—The Nation.

Should public schools be operated 11 months a year? Doubtless most children would say "No," but that lengthening of the "school year" is being proposed in at least one state. It is contended that the long summer vacation was designed to fit farm conditions which do not exist now in most communities. What do you think?

REFLECTIONS Raymond S. Hayes

Taft-Byrdites Plot to Shift Taxes From Rich to Poor

Why are rich men and corporations pouring into this election, all over the country, "slush funds" fantastically bigger than ever before? Why is it vitally important to defeat their reactionary candidates, and elect a Congress which will not be subservient to their schemes?

If the answer could be put into one word, it would be "taxes." That may not sound exciting, but the future welfare of the American people, and their whole "way of life," are wrapped up in it.

Taft-Republicans, Byrd-Democrats, and their rich "Tory" supporters have agreed that, if the election strengthens their control of Congress, they will put through this program:

Break their promises to "consider" a real excess profits tax. Instead, enact only a "token" excess profits tax, to fool people into thinking the huge war and defense profits are being tapped by Uncle Sam.

For the first time in the history of this country, enact a general Federal sales tax, under some fancy and deceptive name. Regardless of its name, any sales tax is mostly paid by people who work for a living, and get no "profits."

Some "tip-offs" on this scheme were mentioned in last week's LABOR. This week the plot was brazenly brought out into the open by the National Association of Manufacturers, at a "press conference" in the swank Waldorf-Astoria hotel in New York.

The N. A. M.—old enemy of the workers and common people—proposed "substitutes" for the excess profits tax. The chief substitute is a Federal sales tax, disguised as a "uniform manufacturers' excise tax."

The N. A. M. suggested this tax be 5 per cent at first, and said it would amount to \$4 billion. "In case of need," it could be raised to 10 per cent, or \$8 billion.

In other words, once a Federal sales tax is on the books, it will be easy to increase it and its burden on consumers.

Why are the N. A. M., Taft-Republicans and Byrd Democrats, so desperately determined to substitute a sales tax for the excess profits tax? For the answer, look at such financial papers as the "Wall Street Journal." Their pages nowadays are filled with news like this:

"Corporation profits AFTER PAYING TAXES are running at the rate of \$23.2 billion a year—\$3 billion more than in 1948, the previous all-time peak year."

Other reports also show profits from the war and defense "boom" have already broken all records, and are still rising. The profiteers don't want to share these gains with Uncle Sam to pay for war and defense.

So, in their blindness and greed, they propose a "substitute"—a general sales tax. They are spending millions of dollars to elect their kind of Congress and put over this evil program.

—Labor, Washington, D. C.

What Is He?

Senator Taft in a speech at Portland, Me., said "Socialism is the taking over of any human activity by the Government." Since he has been hammering away at "Socialism and condemning the Fair Deal as 'Socialistic,'" we can only conclude Taft is against "the taking over of any human activity by Government."

Would Mr. Taft go back to the volunteer bucket brigade to protect his skyscraper real estate in Cincinnati?

Does he advocate a return to Wells Fargo and the Pony Express?

Would he disband all governmental legislative bodies, including the Congress of the United States, or would he merely resign his Senate seat in protest against the "taking over of the human activity of legislating" by the government?

Obviously, Senator Taft was talking for effect, for he not only has no intentions of resigning, but he now seeks reelection as a member of a governmental body which takes over certain human activities. In short, Mr. Taft seems to approve of a little "Socialism" according to his own definition.

No government can operate without taking over some areas of activity. Abolish these functions of government and you abolish government. By definition of the dictionary, not Robert Taft, the absence of government is "anarchy."

So we find Mr. Taft confronted with a nice little dilemma of his own construction: If he's for a little "Socialism"? If he's for no governmental activity, is he opposed to government and for anarchy?

In short, is Senator Taft a pint-size "Socialist," or a king-size "Anarchist"? — Monthly Bulletin, Ohio State Federation of Labor, September 1950.

Stock Market's No Place for Lady

J. A. Livingston, who writes a financial column, says the best investment he ever made was a share of stock which he bought for \$370, and which is now worth only \$45.

How come that was such a good investment? Because he bought the stock on his wife's advice, and the loss taught her to stay out of the stock market.

Nowadays, brokers are making a big drive to tempt women to "play the market." The ladies should take a tip from Livingston's wife, and stay away from stock speculation. The broker boys are simply out after your money, and they would rob a widow of her last cent.—Labor.

No man is free who is not master of himself.—Epictitus.

HOW TO MAKE FRIENDS

(From Chicago Sun-Times)

Premier Marshal Tito of Yugoslavia is a Communist boss who knows on which side his bread is buttered.

The people of Yugoslavia are undergoing a severe drought, and there is a shortage of food.

As long as he defies the Kremlin and insists on running his own dictatorship, Tito knows that he can expect no help from Russia.

Russia does not send aid to starving people who refuse to bend the knee to her. As Tito told Yugoslavia's hungry people on Sunday night, Russia sends only propaganda.

America traditionally sends aid to starving peoples regardless of their political beliefs. America responds to distress calls for humanitarian reasons.

And America has responded to Tito's SOS.

Sec. of State Acheson last week announced that the Export-Import Bank was making \$2 million available to Yugoslavia to be used for the purchase of food in the United States. Even as the announcement was made, ships were being loaded with United States surplus commodities. Tito told his countrymen that the United States would save them from starvation.

In giving full credit to the United States, Tito moved his country closer to freedom's side of the Iron Curtain, even though he reiterated his declared position of neutrality in the cold war.

Some Americans may wonder why the United States bolsters a dictator who insists on such a neutral position? Are we helping Tito only because he's an anti-Stalin Communist?

We are doing more. First, we are feeding hungry people. Secondly, if we should refuse aid, the hungry people, as others like them have done before, might revolt against the Communist Tito and embrace the Communist Stalin.

Is there a difference in the two?

As we said on this page a year ago:

"No government, not even a Communist one, should be compelled to bend the knee to the masters of the Kremlin. What we may be witnessing in Yugoslavia is the emergence of a national Communist movement that is indigenous to the soil and to the people of the country. Up to now it has spurned the label 'Made in Moscow.' If we encourage that independence there may be more of it, in Yugoslavia and elsewhere."

Even if our bread cast on the waters is not returned, manyfold, at least it will feed hungry Yugoslavs.

CRIME QUIZ

A great deal of fuss is being made about crime these days. Elderly and long since retired gangsters are being hauled up before investigating committees and the name of the paretic and rather pathetic Al Capone, long ago gone to his rest, is once again in the headlines.

With crime on the improved mass production scale that it is on today we can't quite understand why anyone should get excited about the knocking off of a stray gangster here and there, or about the fact that there are still a few racketeers in the country trying to steal an honest dollar.

We now have gangsters operating all over the world who make the old fashioned kind as obsolete as ox-carts. They do not dispatch their enemies with baseball bats, as Mr. Capone did, but with guided missiles, bazookas, and other much improved modern methods. Where Al and the boys killed their dozens, like Saul, these up-to-date muggs knock off their thousands, like David.

We confess to a certain nostalgia for the good old days when the casualty lists were confined to a few hoodlums wiped out on St. Valentine's day and did not include long lists of working men killed all over the world by other working men. — Industrial Worker

Employment Conditions As I See Them

By Clarence Zaitz

PASADENA, CALIF. — Some one has finally said something about the refusal of many employers to give jobs to young men of draft age. Helen Gahagan Douglas, Democratic candidate for United States Senator in a statement to the House of Representatives called this a "shameful" situation.

I am of draft age. I am registered and haven't received my classification yet, and I haven't any idea when I'll be called, or whether I'll be accepted when called. Such is the plight of thousands upon thousands of young men all over the country.

Many of them have just completed their schooling, and are ready to accept jobs for which they trained. But when interviewed by prospective employers, the inevitable question asked is "what is your draft status?" And then the interview ends, because they refuse to talk to you any longer except to say "I'm sorry . . ."

It seems that employers these days want practically a written, guaranteed statement that when you start to work for them, you'll stay there practically until the day

U.S. Expert Reports Globe Gets Warmer

Average Temperatures Higher
Due to Increase in Heat
Radiation From Sun

Is the world getting warmer? Ivan R. Tannehill of the United States Weather Bureau says there is evidence that the northern hemisphere is, at least, and he ascribed it to increased heat radiation from the sun.

Average temperatures in the United States are three to four degrees higher today than they were 80 years ago, he declared in an address to the Society of American Foresters.

Tannehill, who has written many books on the weather, said forests are likely extend closer to the North Pole. He hasn't yet been able to find proof of that, although it is known that glaciers are receding.

Fraud generally lights a candle for Justice to get a look at it.

CLEVELAND, O.

Concert and Opereta of
Singing Society

"ZARYA"

On THANKSGIVING DAY

NOVEMBER 23, 4 p. m.

Slovene National Auditorium

St. Clair Avenue

Admission \$1 — Including Tax